

УДК 316.614-058.862:37.018.3

Ірина КАРПИЧ

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичина, вул. Садова, 28, м. Умань, Черкаська обл., 20300

ORCID: 0000-0001-5658-0081

Бібліографічний опис статті: Карпич, І. (2022). Особливості соціалізації дітей-сиріт та дітей, які залишилися без піклування батьків в закладах інтернатного типу. Вввічливість. Humanitas, 1,

ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДІТЕЙ-СИРИТ ТА ДІТЕЙ, ЯКІ ЗАЛИШИЛИСЯ БЕЗ ПІКЛУВАННЯ БАТЬКІВ В ЗАКЛАДАХ ІНТЕРНАТНОГО ТИПУ

У статті розглянуто питання соціалізації дітей-сиріт та дітей, які залишилися без піклування батьків в закладах інтернатного типу. Метою статті є визначення особливостей соціалізації дітей-сиріт та дітей, які залишилися без піклування батьків в закладах інтернатного типу.

Методами дослідження є аналіз, систематизація, узагальнення, синтез.

Науковою новизною є те, що в статті висвітлено особливості діяльності закладів інтернатного типу як інституту соціалізації дітей: чітка регламентація життєдіяльності; відсутність свободи вибору; наявність вузького кола спілкування; включення дітей до системи ігрової та навчальної діяльності; включення дітей до колективних форм трудової діяльності; створення виховного середовища, яке передбачає взаємну відповідальність всіх учасників виховного процесу тощо.

Охарактеризовано сутність процесу соціалізації у науковій літературі. Соціалізація – це процес, який передбачає засвоєння індивідом соціального досвіду та відтворення системи соціальних зв'язків за рахунок його активної діяльності, активного включення у соціальне середовища.

Результати дослідження дали можливість встановити, що для успішної соціалізації дітей-сиріт та дітей, які залишилися без піклування батьків в закладах інтернатного типу необхідно: створення середовища комфорту та затишку, максимально наближеного до сімейного; організація відкритого освітнього простору (навчального, дозвілля, виробничого); забезпечення практико-орієнтованої спрямованості формування у вихованців образу майбутньої професійної діяльності; розроблення та впровадження комплексу заходів, спрямованих на зміцнення родинних відносин, повернення дитини до сім'ї; професійна спеціальна підготовка працівників закладу, яка спрямована на формування їхньої компетентності з питань соціалізації дітей, які виховуються в закладах інтернатного типу; створення виховного середовища всередині закладу, що сприяє успішному процесу соціалізації дитини.

Ключові слова: *соціалізація, соціалізація дітей-сиріт та дітей, які залишилися без піклування батьків, діти-сироти, діти, які залишилися без піклування батьків, заклад інтернатного типу.*

Iryna KARPYCH

PhD in Pedagogical Sciences, Associate Professor at the Department of Social Pedagogy and Social Work, Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University, 28 Sadova str., Uman, Cherkasy region, Ukraine, 20300

ORCID: 0000-0001-5658-0081

To cite this article: Karpych, I. (2022). Features of socialization of orphans and children left without parental care in boarding schools. *Politeness. Humanities*, 1,

PECULIARITIES OF SOCIALIZATION OF ORPHANS AND CHILDREN LEFT WITHOUT PARENTAL CARE IN BOARDING SCHOOLS

The article considers the issue of socialization of orphans and children left without parental care in boarding schools. The purpose of the article is to determine the features of socialization of orphans and children left without

parental care in boarding schools. Research methods are analysis, systematization, generalization, synthesis.

The scientific novelty is that the article highlights the features of boarding schools as an institution of socialization of children: clear regulation of life; lack of freedom of choice; the presence of a narrow circle of communication; inclusion of children in the system of play and educational activities; inclusion of children in collective forms of labor activity; creation of an educational environment that provides for mutual responsibility of all participants in the educational process, etc.

The essence of the process of socialization in the scientific literature is described. Socialization is a process that involves the individual's assimilation of social experience and the reproduction of the system of social relations through his active work, active inclusion in the social environment.

The results of the study made it possible to establish that for the successful socialization of orphans and children left without parental care in boarding schools it is necessary to: create an environment of comfort and coziness as close as possible to family; organization of open educational space (educational, leisure, industrial); ensuring practice-oriented orientation of the formation of students' image of future professional activity; development and implementation of a set of measures aimed at strengthening family relations, returning the child to the family; professional special training of employees of the institution, which is aimed at forming their competence in the socialization of children brought up in boarding schools; creating an educational environment within the institution that contributes to the successful process of socialization of the child.

Key words: *socialization, socialization of orphans and children left without parental care, orphans, children left without parental care, boarding school.*

Постановка проблеми. Соціально-економічна ситуація в країні, зниження життєвого рівня багатьох сімей, наявність верств населення, що перебувають за межею бідності, ослаблення інфраструктури охорони здоров'я, освіти та культури значно погіршили становище дітей, можливості сім'ї та